

INFORMATIEBULLETIN ONDERNEMINGEN & LEEFMILIEU

37

BIMB BERICHTEN

BELGIQUE/BELGIE
P.P.
Brussel X
1/2623

Depositbureau Brussel X

DRIEMAANDELIJKS INFORMATIETIJDSCRIFT - JANUARI - FEBRUARI - MAART 2006

EDITORIAAL

De prijs van de brandstoffen blijft stijgen sinds het begin van de 21^e eeuw. In 2005 sloeg de prijs van een vat aardolie alle records. Terwijl de prijzen in 2001 opnieuw snel daalden, is dit nu niet meer het geval. Is het tijdperk van de goedkope olie voorbij? Bevinden we ons werkelijk in een periode van hoge prijzen die lang aanhouden? Zal de prijs van de andere energiebronnen volgen?

U kunt minder voor uw energie betalen door uw vraag naar warmte, verkoeling, vervoer en elektriciteit te beheersen. Dit

is wellicht de beste benadering voor dit structurele probleem. Het Gewest wil u daarbij aanmoedigen en stelt instrumenten ter beschikking: energiefacilitatoren, premies, hulp bij het opstellen van uw bedrijfsvervoerplan... Een ordonnantie over de energieprestaties van gebouwen wordt momenteel omgezet.

Tal van ondernemingen, overheidsinstellingen en niet-commerciële instanties voeren terzake een dynamisch beleid. Voor hen komt het er enkel op aan zich aan de nieuwe context aan te passen; ze

moeten hem niet lijdzaam ondergaan. Het Gewest stelt gratis facilitatoren ter beschikking en ondersteunt uw projecten via allerlei premies.

Ook dankzij de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën kunt u besparen. Dit magazine levert het bewijs dat de papierberg vermeden kan worden.

Eric SCHAMP
Adj. Directeur-generaal

Jean-Pierre HANNEQUART
Directeur-generaal

Hoe kunt u minder energie verbruiken in Brussel?

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) zijn de gebouwen (residentiële en tertiaire sectoren samen) goed voor meer dan 70% van de CO₂-uitstoot van het Gewest. CO₂ is het belangrijkste van de broeikasgassen die verantwoordelijk zijn voor de klimaatopwarming van de planeet. In het BHG wordt dit gas hoofdzakelijk geproduceerd door verwarmingsinstallaties, maar indirect ook door elektrische toestellen, via de uitstoot van centrales.

De verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen speelt dus een essentiële rol in de naleving van het protocol van Kyoto. Maatregelen op het vlak van de energie-efficiëntie van de gebouwen kunnen

een aanzienlijke bijdrage leveren tot het verminderen van de energiebehoeften en de vermindering van de CO₂-uitstoot.

Op dit moment zijn twee werkmiddelen beschikbaar om ons te helpen het verbruik van Brusselse gebouwen te verminderen.

1. Bouwen of renoveren en minder energie verbruiken: resultaten van een grondige studie in Brussel

De beste keuze?

Minder energie gebruiken zonder kou te lijden en zonder toegevingen op het vlak van het comfort en

BRUSSELS INSTITUUT VOOR MILIEUBEHEER

De administratie voor leefmilieu en energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Gulledelle, 100
1200 Brussel

de efficiëntie op het werk: kan dat? Op het eerste zicht lijkt dit misschien onmogelijk, maar toch is het geen utopie. Er zijn namelijk mogelijkheden te over om de energieprestatie van gebouwen te verbeteren. Maar welke zijn het meest efficiënt? Het dak isoleren, superisolierend glas, een nieuwe verwarmingsketel of een zonneboiler? Welke maatregelen zijn het meest kostenefficiënt? Wat is de terugverdientijd van de investeringen? ... Allemaal vragen waarvoor de projectontwikkelaar, de bouwheer, de architect of de aannemer niet altijd een antwoord klaar hebben.

Studie van unieke omvang

Daarom hebben het studie bureau 3E en het Departement Bouwfysica van de KULeuven op verzoek van het Brussels Instituut voor Milieubeheer een nauwkeurige wetenschappelijke studie uitgevoerd om de impact te testen van een hele reeks energiebesparende investeringen in de huisvestings- en dienstensector van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De opdrachtgevers baseerden zich op de huidige technieken en materialen en op de kostprijs ervan. Ze hebben ze toegepast op een of meer concrete situaties, zowel in de huisvestingssector als voor kantoren. Wat deze studie zo uniek maakt, is de omvang en de nauwkeurigheid ervan, en het feit dat ze wordt toegepast op verschillende concrete gevallen. Tienduizenden simulaties werden uitgevoerd om de rentabiliteit van tal van mogelijke combinaties van energiebesparende maatregelen te beoordelen.

Twee brochures vatten de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van deze grootschalige studie samen. Ze zijn met name bedoeld voor de opdrachtgevers en de

professionals van de bouw, om hen te helpen begrijpen in welke volgorde ze de maatregelen voor energiebesparing moeten toepassen en hoe ze deze maatregelen vaste vorm kunnen geven met een minimale meerprijs voor een maximale besparing.

De studie heeft onderzocht welke maatregelen voor rationeel energieverbruik het meest productief zijn in bepaalde realistische situaties, zowel bij de bouw van een nieuw gebouw als bij de renovatie van een bestaand gebouw.

Uit de analyse blijkt dat in nieuwe gebouwen veel energie kan worden bespaard met een zeer bescheiden investering: in kantoren bijvoorbeeld moet in de eerste plaats het **verlichtingssysteem** worden verbeterd. Een installatie met een betere energieprestatie, met aanwezigheidsdetector, zorgt niet alleen rechtstreeks voor een lager elektriciteitsverbruik, maar vermindert ook de behoefte aan **airconditioning**. In sommige gevallen kan de airconditioning kleiner worden gedimensioneerd, met lagere investeringen bij de bouw tot gevolg. In een volgende fase wordt de **verwarmingsinstallatie** aangepakt. De combinatie van de twee maatregelen levert een besparing op de energiefactuur op ten belope van 20 % tot 30 % tegen een meerprijs van slechts 10 tot 21 euro/m² verwarmde oppervlakte. Deze meerkosten zijn na maximum 5 jaar terugverdiend.

Isolatie

Het is echter mogelijk nog meer te besparen, met name door de isolatiegraad van het gebouw systematisch te verbeteren. Superisolierend en zonwerend **glas** vormt vaak de enige verstandige keuze in kantoorgebouwen, vooral wanneer de hoeveelheid glas verhoudingsgewijs groot is. Vergeleken met de referentiegebouwen is het vooral de isolatie van de gevelelementen die niet uit glas bestaan, van het **dak** en de **vloer**,

die beter kan. In het geval van nieuwbouw moet worden gestreefd naar een isolatiegraad van K30 tot K40. Wanneer het niveau lager is dan K65 is een zonwering langs buiten overigens noodzakelijk, ook als er al zonwerend glas geïnstalleerd is.

Het laagste energieverbruik werd bereikt in goed geïsoleerde gebouwen (K30) met warmterecuperatie, gecombineerd met alle bovenvermelde ingrepen. De productie van energie met behulp van fotovoltaïsche cellen komt eveneens in aanmerking voor deze gebouwen. De meest efficiënte varianten in termen van energiebesparing hebben een terugverdientijd van om en bij de 30 jaar. Soms kan men echter subsidies krijgen die de terugverdientijd van deze ecologische technologieën aanzienlijk verminderen.

Dezelfde oefening werd uitgevoerd voor renovaties van kantoorgebouwen, voor woningen, en er zijn ook raadgevingen opgesteld voor ziekenhuizen, winkels en scholen.

Conclusie

De studie heeft het mogelijk gemaakt verschillende algemene vaststellingen te doen waarvan elke bouwheer, projectontwikkelaar en vakman in de bouw op de hoogte zou moeten zijn. Voor elk bouw- of renovatieproject moet echter een specifieke analyse worden uitgevoerd. Men kan uiteraard niet uitgaan van het principe dat deze studie een pasklare oplossing biedt voor alle bestaande of toekomstige gebouwen. Elk gebouw heeft zijn specifieke kenmerken. Het zou puur toeval zijn als de lijst van prioritaire maatregelen voor een referentiegebouw van deze studie perfect zou overeenkomen met de optimale maatregelen voor een specifiek gebouw van de tertiaire sector.

Informatiebulletin Ondernemingen & Leefmilieu - nr 37, januari, februari, maart 2006

Driemaandelijks informatietijdschrift - Op gerecycleerd papier gedrukt - **Verant. uitgevers:** E. Schamp en J-P. Hannequart - **Red.:** Afdeling «Informatie en nabijheidsacties» - **Lay-out:** BIM

Papier besparen? Abonneer u via mail! Gelieve uw gegevens op het hieronder vermelde e-mailadres door te geven. Ideeën, suggesties, inlichtingen? - Neem contact op met het

BIM - Afdeling «Informatie en nabijheidsacties» - tel.: 02/775.75.31

Gulledelle 100 - 1200 Brussel - E-mail: technoclean@ibgebim.be

2. Een ordonnantie over de energieprestatie van gebouwen

De verbetering van de energie-efficiëntie van gebouwen is eveneens een grote bekommernis op Europees niveau. Zo werd op 16 december 2002 de Europese richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen aangenomen door het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie. Deze richtlijn legt de Lidstaten de verplichting op om maatregelen te treffen op verschillende niveaus. In het BHG wordt op dit moment een verordening tot omzetting van de richtlijn bestudeerd. De belangrijkste in aanmerking genomen oriëntaties die voortvloeien uit de richtlijn zijn de volgende:

- Alle nieuwe gebouwen moeten voldoen aan de minimumvereisten voor energie-efficiëntie. Hiervoor wordt niet alleen de thermische kwaliteit van de bouwschil van het gebouw in aanmerking genomen, zoals wordt opgelegd door de huidige verordening (titel V van de GVO of "K55"), maar ook alle andere parameters die van invloed zijn op het energieverbruik van het gebouw, van de prestaties van het verwarmingssysteem tot het eventuele aandeel van zonne-energie. Voor gebouwen van meer dan 1000 m² moet

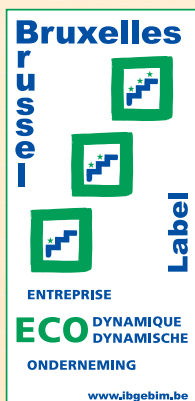
systematisch een specifieke studie over alternatieve technieken worden overwogen. De huidige verordening zal worden aangepast en geïntegreerd in dit vollediger geheel. Een toegenomen aandacht moet worden besteed aan de naleving van deze bepalingen in de praktijk.

- Ook voor belangrijke renovatiewerken moeten prestatievereisten worden vastgelegd.
- Bij de bouw, de verkoop of de verhuur van een gebouw moet een certificaat worden opgesteld dat de energieprestatie van het gebouw vermeldt. Zo is de verwerfer op de hoogte van het niveau van zijn toekomstige energieverbruik en kan hij eventueel maatregelen treffen om het te verminderen.
- In openbare gebouwen moet het prestatiecertificaat duidelijk worden opgehangen.
- Een systeem voor periodieke controles van de verwarmingssystemen en de airconditioningsystemen moet worden voorzien.
- Om te vermijden dat de verbetering van de energieprestatie ten koste van het comfort van de gebruikers zou gaan, wordt ten slotte overwogen normen vast te leggen voor het binnenklimaat van nieuwe of gerenoveerde gebouwen.

Deze voorschriften zouden geleidelijk ingevoerd moeten worden, ongeveer vanaf eind 2006, tot begin 2009 ten laatste. Dit project legt de hoekstenen van een systeem dat het mogelijk maakt de efficiëntie van de energieprestatie van gebouwen te verhogen. Op die manier kan een duurzame vermindering van de CO₂-uitstoot worden bereikt.

Voor meer informatie:
Dhr. R. Piers de Raverschoot,
tel.: 02.775 75 65

Label «Ecodynamische Onderneming»

De jury voor de toekenning van de labels «Ecodynamische onderneming» heeft zich op 20 juni gunstig uitgesproken over het kandidaat-schap van 10 nieuwe kandidaatvestigingen

in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en op 19 december over 5 andere vestigingen

In 2005, heeft de club van Brusselse ecodynamische ondernemingen zich dus uitgebreid met **15 nieuwe organisaties**, die hun inspanningen voor het leefmilieu beloond zagen door één, twee of drie sterren.

De nieuwe gelabelde organisaties van het voorjaar 2005 zijn :

Een ster

BIWM – Distributiesector "Birmingham" te Anderlecht – 50 pers.

Gemeente Etterbeek – Gemeentehuis – 300 pers

MIVB – Prémétro en metrostations (68) – 577 pers

Altran Belgium – Belgische holding van de **Altran Groep** (Vestiging Brussel) – 15 pers

De Valck Consultants - Consulting bedrijf gespecialiseerd in High Technology en Innovatie (Vestiging Brussel) – 130 pers

Altran Europe - Consulting bedrijf gespecialiseerd in High Technology en Innovatie (Vestiging Brussel) – 272 pers

DP Europe - Consulting bedrijf gespecialiseerd in IT (Vestiging Brussel) – 85 pers

Net Architects – Consulting bedrijf gespecialiseerd in IT (Vestiging Brussel) – 22 pers

Four Points Hotel – Hotelwezen – 34 pers

TV-Brussel – Brusselse Nederlandstalige regionale televisiezender – 16 pers

De nieuwe gelabelde organisaties van het najaar 2005 zijn :

Een ster

FRDO – Federaal Raad voor Duurzame Ontwikkeling – 8 pers

Gemeente Anderlecht – Gemeentelijke dienst – «Maatschappelijke Actie» – 21 pers

NAUTADUTILH bvba – Advocatenkantoor – 131 pers

Twee sterren

Dexia bank – Gebouw Galileï – Bank en verzekeringen – 1418 pers

KINT - Koninklijk Instituut voor het Duurzame Beheer van de Natuurlijke Rijkdommen en de Bevordering van Schone Technologie – 5 pers

Voor meer informatie :
Mevr. Y. Delmotte tel.: 02 775 78 06,
e-mail : ecodyn@ibgebim.be

Nieuw programma voor Energiepremies - 2006

Bent u steeds meer begaan met de evolutie van de energieprijzen, de toenemende schaarste van de energiebronnen in de wereld en de uitdagingen die gepaard gaan met klimaatwijzigingen?

Om hierop in te spelen lanceerde mevrouw Evelyne Huytebroeck, minister van Leefmilieu en Energie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een nieuw premiestelsel voor 2006. Het programma richt zich enerzijds tot de dienstensector en de industriële sector en anderzijds tot de sector van de collectieve huisvesting.

Nieuw in dit programma is dat het de « Bregebo »-subsidies combineert met de premies inzake openbare-dienstverplichtingen voor REG (Rationeel Energiegebruik) van de intercommunale Sibelga. Het programma wil initiatieven voor het verbeteren van de energieprestaties van een gebouw financieel ondersteunen.

Het heeft betrekking op onder meer de acties voor het alternatief en vernieuwend ontwerpen van nieuwe gebouwen en de initiatieven voor

goed energiebeheer in bestaande gebouwen en voor allerlei types van investeringen.

Wie kan premies genieten in de dienstensector en de industriële sector?

De energieprijzen staan open voor eigenaars van gebouwen in de Brusselse overheidssector, niet-commerciële instanties, ondernemingen en zelfstandigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en federaties die een activiteitensector vertegenwoordigen.

Wie kan van premies genieten voor de collectieve huisvesting?

De energieprijzen voor 2006 voor collectieve huisvesting staan open voor de volgende actoren : openbare vastgoedmaatschappijen, de gemeentelijke grondregie, OCMW's, sociale vastgoedmaatschappijen, mede-eigendommen van gebouwen, al dan niet met een rechtspersoonlijkheid, enz.

Meer info over de publicaties, de diensten voor bijstand, de technische hulpmiddelen, het jongste nieuws, de seminaries, de financiële steun, ...) in Brussel vindt u op www.ibgebim.be.

De premies voor 2006 voor de dienstensector en de industriële sector:

Energieaudit	50 % (tot 2500 euro)
HVAC-audit	50% (tot 2500 euro)
Verlichtingsaudit	50% (tot 1500 euro)
Analyse van het elektriciteitsverbruik	50% (tot 1000 euro)
Haalbaarheidsstudie	50 % (tot 2500 euro)
Energieontwerp	50 % (tot 2500 euro)
Energieboekhouding	50 %
Hernieuwbare energiebronnen	30 % (tot 100.000 euro)
Kwaliteitsvolle warmtekruis koppeling	20 % (tot 100.000 euro)
Werken en investeringen	20 % (tot 100.000 euro)
Acties van Beroepsfederaties	100%

DEMATERIALIZATIE ! - GRATIS HULPMIDDELEN VOOR UW ACTIES

Het BIM heeft een waaier van **gratis** werkmiddelen uitgewerkt ter ondersteuning van de plaatselijke verantwoordelijke van de actie "TO PRINT OR NOT TO PRINT" in de sector van de kantooractiviteiten.

Voor de *gangmaker* is er de "**gereedschapskist van de gangmaker**" met een reeks geordende steekkaarten, affiches en posters, een krant en een diavoorstelling, die kunnen helpen een project voor vermindering van het papierverbruik op poten te zetten.

Voor uw *medewerkers* zijn er "**schermbeveiligers**" van de hand van Kroll en een **100% elektronisch opleidingspakket** dat hen op eigen tempo laat ontdekken hoe ze papier en energie kunnen besparen.

Voor u is er de "**gids voor autodiagnose**" die u helpt uitzoeken waar u staat. Bovendien kan u ermee uitrekenen op welke termijn u de investering terugverdient en in welke mate uw maatregelen effectief leiden tot papierbesparing.

Voor uw *budget* zijn er concrete **cijfers** die bewijzen dat zuiniger omspringen met papier en energie echt tot besparingen leidt.

Geïnteresseerd? Overtuigd? Raadpleeg snel onze website:

www.ibgebim.be -> Ondernemingen -> Afval -> Minder papier op kantoor

Haal het meeste uit uw ITC en bespaar

Of u nu een kleine of een grote structuur runt, in welk domein u ook actief bent, elke dag opnieuw krijgt u te maken met

documentenbeheer. Post, rapporten, facturen, promoties of faxen, uw onderneming kan niet zonder deze documentenstroom. Maar dit papier is duur! Is het denkbaar de productie ervan te verminderen om uw productiviteit te verhogen? Ja! Door eco-efficiënt om te springen met kantoortechnologie, ook ITC of

Informatie- en Communicatietechnologie genoemd.

Minder papier... en de rest!

Waarom zou u zich bezighouden met het besparen van enkele vellen papier wanneer de bronnen van energie- of waterverspilling

ongemoeid worden gelaten (defecte thermostatische kranen, slecht sluitende ramen, lekken hier en daar, ...)? Het BIM steunt het principe van een optimaal gebruik van de ITC in een globale benadering van kostenbesparing. Als men een goede kennis heeft van de eigen afdrukbehoefte, kan men een optimaal printerpark definiëren en dus de aankoopkosten (toner, printers) drukken, maar ook de kosten van verwijdering (beheer van gevaarlijk afval, recyclage van elektronisch afval). Behalve in specifieke gevallen kan een organisatie werken met een multifunctionele printer voor 50 personen!

Ecologische... en financiële winst!!

Een afgedrukt document kost meer dan alleen papier! U moet rekening houden met de kostprijs van de inkt, het stroomverbruik van de toestellen, de afschrijving van het materiaal en het onderhoud ervan, en u mag bovenal de indirecte kosten niet vergeten: de opbergruimte, de tijd om het papier te klasseren en te verdelen. **Deze kostprijs wordt geraamd op 10 eurocent per vel papier¹.**

Het alternatief: niet afdrukken en de informatie elektronisch beheren. **Een "gedematerialiseerde" pagina kost slechts 5 eurocent per blad, indirecte kosten inbegrepen.**

Tijdens een verkennende actie die op touw werd gezet met 25 afdelingen van modelondernemingen werd aangetoond dat door de kantoortechnologieën op eco-efficiënte manier te beheren, het papierverbruik kan worden beperkt tot 30-35 kg/VTE en per jaar (of 6 500 tot 7 000 vellen). Het aanvankelijke gemiddelde van de bestudeerde steekproef was 10 878 vellen/VTE en per jaar. **De gemiddelde besparing bedraagt dus ongeveer 210 euro/ VTE en per jaar!**

Het potentieel van de onderneming of de dienst ontdekken

Voordat u ingrijpt, moet u weten hoe u ervoor staat en welke doelstellingen haalbaar zijn. Voor een gemiddeld verbruik van 10.000 vellen/VTE en per jaar bedraagt de potentiële besparing ongeveer 30%. Deze waarde van

6 000 tot 7 000 vellen/VTE en per jaar kan echter niet in alle gevallen worden beschouwd als het voordeligst op het vlak van consumptie. De praktijk toont aan dat elke structuur (onderneming of deel van een onderneming) zijn specifieke eigenschappen heeft waardoor dit optimum zowel de helft als het dubbele kan bedragen!!! Het verbruiksniveau varieert afhankelijk van:

- de functie: informaticadiensten, R&D-diensten, commerciële krachten met buitendienst consumeren twee keer minder;
- externe verplichtingen (offertes in meerdere exemplaren, hand-outs bij vergaderingen,...): doen het verbruik toenemen
- de mate waarin de IT (Information Technology) geïntegreerd is: hoe sterker de integratie, hoe lager het papierverbruik
- het niveau van communicatie met de buitenwereld (mailings, brochures,...): doet het verbruik toenemen

Om een besparing te kunnen vaststellen, moet het verbruik dus worden gevolgd, en in dit geval het papierverbruik: niet alleen de facturen voor aankoop van papier, maar ook de voorraden (zonder de "kleine" voorraden bij de printers of in de secretariaten te vergeten). Om efficiënt te zijn volstaat het zich te beperken tot de belangrijkste stromen: blanco A4/A3/A5-papier, met briefhoofd, enveloppen,... Ga na waar er een potentieel is voor besparing. Specialisten in publicaties? Kijk ook naar het externe verbruik! Recordhouders van mailings? Bezoek uw repro-afdeling!

En handel!

Personeel opleiden en informeren is uiteraard nodig, maar op voorwaarde dat de boodschap over de goede praktijken wordt herhaald. Structurele en organisatorische acties? Zeer efficiënt. De theorie: de interne circulatie van documenten informatiseren, multifunctionele en op ecologisch afgestelde kopieertoestellen gebruiken, ...

De praktijk:

- een gemeentebestuur start met een "drukklaar"-procedure om drukwerk met fouten te vermijden: de besparing wordt geraamd op 90 000 vellen papier per jaar;
- een onderneming verbetert de exploitatie van haar IT-materiaal (opstellen van documenten op computer, elektronische archivering in de plaats van klassieke archivering, ...): 33% besparing;
- een hotel met het label "ecodynamische onderneming" voert organisatorische maatregelen in die het mogelijk maken 365 000 vellen papier per jaar te besparen door geen rapporten meer af te drukken bij de aflossing tussen de dag- en nachtploegen.

De voorbeelden van eco-efficiëntie van andere structuren worden in detail uiteengezet op de website van het BIM². Het BIM stelt overigens ook een programma voor doorlopende verbetering voor: het label "ecodynamische ondernemingen".

Voor meer informatie: Mevr. Delmotte,
tel.: 02.775 78 06 of ecodyn@ibgebim.be

¹ Synthese "Dematerialisatie in het kader van de kantooractiviteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest"

² www.ibgebim.be è Ondernemingen è Eco-management è Voorbeelden van eco-efficiëntie

VEEL VOORKOMENDE VRAGEN : ANTWOORDEN !

Wat is de procedure voor verlenging van een milieuvergunning?

Uw milieuvergunning vervalt binnenkort? De procedure om een verlenging aan te vragen, werd uitvoerig behandeld in IOL nr. 31 (april – mei - juni 2004).

Indien u dit Bulletin niet heeft ontvangen of indien het artikel over de verlenging u is ontgaan, kan u ons telefoneren op het nummer 02 775 75 30, of u kan terecht bij de dienst Leefmilieu van uw gemeentebestuur of bij het BAO (Brussels Agentschap voor de Onderneming op het nummer 02 422 50 35) voor informatie over de stappen die u moet ondernemen.

Verband tussen de aankoop van grond (of van een gebouw) en de verordening betreffende de bodem: voor wie, waarom?

Ook aan de Brusselse ordonnantie betreffende het beheer van verontreinigde bodems – van toepassing sinds 2004 – werd een speciaal nummer van het IOL gewijd (nr. 33 – oktober – november – december 2004).

Indien u dit nummer niet (meer) in uw bezit heeft, kan u het aanvragen bij onze diensten. U kan het ook raadplegen op onze website (infobrief -> archieven IOL), of u kan ons opbellen met al uw vragen. Contactpersoon: Dhr.S. El Fadili, tel.: 02 775 75 58

Hoeveel exemplaren van het dossier moet een aanvraag voor een milieuvergunning omvatten?

Voor een milieuvergunning van klasse 1B of 1A moet de aanvraag worden ingediend in 7 exemplaren. Een extra set plannen (eventueel op kleinere, maar toch leesbare schaal) is echter welkom, want wanneer de vergunning wordt toegekend, voegen wij bij de beslissing een exemplaar van de plannen die werden goedgekeurd. De 7 exemplaren worden als volgt verdeeld :

- 1 voor de archieven van het BIM;
- 1 voor de BDMH (Brandweer en Dringende Medische Hulp);
- 1 voor de BROH (Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting);
- 4 voor de gemeente (1 wordt ter inzage gelegd tijdens het openbaar onderzoek, 1 voor de Dienst Monumenten en Landschappen, 1 voor de archieven van de gemeente, 1 voor de GOMB (Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Brussels Gewest))

Voor een milieuvergunning van klasse 2 moet de aanvraag worden ingediend in 3 exemplaren.

In sommige gevallen (vb. wanneer de aanvraag betrekking heeft op een opslagplaats voor explosieven) worden andere instanties opgeroepen om een advies te geven over het dossier. Het is dan mogelijk dat een extra exemplaar wordt gevraagd.

Indien u iemands activiteiten overneemt die gebonden zijn aan een milieuvergunning, wat moet u dan doen?

In de eerste plaats moet u zich ervan vergewissen dat voor de inrichtingen die u wenst over te nemen wel een milieuvergunning werd afgeleverd! Vraag de huidige exploitant of u zijn milieuvergunning mag inkijken.

Nadat u heeft gecontroleerd welke activiteiten vergund zijn en welke exploitatievoorwaarden opgelegd, dient u even stil te staan bij de overeenkomsten met de activiteit die u zelf wenst uit te oefenen. Indien u vaststelt dat u toch enkele wijzigingen zal aanbrengen (vb. machines verwijderen, andere uitrustingen toevoegen, verandering van vermogen van de inrichtingen, verplaatsing naar een andere ruimte enz.), dan dient u de vergunnende overheid (de gemeente of het BIM) hiervan vooraf op de hoogte te brengen.

Maar eerst en vooral dient u absoluut de verandering van exploitant te melden!

De verordening voorziet dat elke houder van een vergunning de afleverende overheid op de hoogte moet brengen van zowel wijzigingen aan de inrichtingen als wijzigingen van houder. Zorg dus samen (de persoon die de vergunning afstaat (X) en u (Y) die ze overneemt) voor een kennisgeving (per aangetekend schrijven) waarin u meedeelt dat de activiteiten waarop de vergunning betrekking heeft in de toekomst niet meer zullen worden uitgeoefend door persoon X, maar wel door persoon Y.

Voor meer info:
mevr. S. Vanschepdael, tel.: 02 775 75 30

Overstromingen en de gevolgen ervan

De overstromingen die zich deze zomer hebben voorgedaan, kunnen zich herhalen. Wat de oorzaak ook mag zijn, de gevolgen zijn telkens rampzalig voor ondernemingen: verlies van materiaal, verlies van goederen, technische werkloosheid, herstellingskosten.

Bij deze ongemakken komt nog de ongewilde bodemverontreiniging! Dit kan echter worden vermeden!

De overstroming kan ernstige schade toebrengen aan de opgeslagen producten en de verpakking ervan. Wanneer het gaat om gevaarlijke producten, zoals koolwaterstoffen, zijn de gevolgen rampzalig: vervuiling van de gebouwen, van de bodem, noodzaak van verwijdering van de aangetaste gevaarlijke producten via een ophaler van gevaarlijk afval enz.

Enkele voorzorgsmaatregelen zijn dus nuttig, zoals de keuze van een geschikte opslagplaats. In wijken die kampen met terugkerende overstromingen moet de opslag

in kelderruimten worden vermeden. Zelfs tanks zijn bedreigd indien ze niet stevig zijn vastgemaakt aan de vloer.

Indien geen andere oplossing mogelijk is, moet worden gekozen voor een lokaal zonder aansluiting op de riolering en moet een voldoende hoge ondoordringbare drempel worden voorzien zodat het vertrek een soort van inkuiping vormt (zonder de impregnerende behandeling van de bodem te vergeten, die het doel heeft alle risico's te voorkomen bij ongevallen in deze ruimte).

Uiteraard moeten deze vertrekken voldoen aan de verschillende veiligheidsregels die worden opgelegd door met name het AREI (elektrische installaties), de BHDBDMH en, indien nodig, de codex voor welzijn op het werk.

Een andere gevoelige uitrusting is de hogedrukcabine. Ook hier is bescherming tegen overstromingen van het grootste belang. Hiervoor bestaan er overigens al verplichtingen (Staatsblad van 15.02.2000) in een Besluit van 9 september 1999: "Maatregelen worden genomen opdat het

niveau van het water, waar het ook vandaan komt, ook het water voor brandbestrijding, constant en automatisch onder dat van de vitale delen van de elektrische inrichting wordt gehouden. De lokalen dienen over een beschermingsgraad tegen de indringing van vloeistoffen te beschikken die overeenkomt met de voorschriften van het AREI voor de «ruimten uitsluitend voor elektrische dienst».

Denk er dus aan... **voor het te laat is!**

Voor meer informatie:
Dhr. J. Delfosse, tel.: 02.775.75.30

Geregistreerde ophalers van gebruikte frituuroliën en frituurvetten Wat doet u met uw olie en vet?

Wist u dat frituuroliën en -vetten opgenomen zijn in de definitie van het keuken- en tafelaafval? Dit afval is ingedeeld in categorie 3 als dierlijke bijproducten. Dit betekent dat gebruikte frituuroliën en frituurvetten dierlijke bijproducten van categorie 3 zijn.

In het BHG moeten de ophalers van dierlijke bijproducten geregistreerd zijn. Deze maatregel is erop gericht te garanderen, met name door het gebruik van een op bewijsstukken berustende traceerbaarheid, dat deze afvalstoffen niet nuttig worden toegepast als diervoeding, wat wordt verboden door verordening 1774/2002 inzake dierlijke bijproducten.

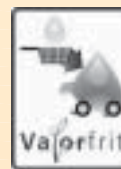
Daarom heeft deze maatregel eveneens betrekking op de oliën en vetten, om te garanderen dat deze afvalstoffen in de juiste circuits worden verwerkt.

Ga dus zeker na of uw ophaler geregistreerd is (de lijst vindt u op onze site "ondernemingen > De erkenningen"). Indien dit niet zo is, wijs hem er dan op dat hij het dossier voor aanvraag van registratie kan aanvragen bij het BIM – divisie vergunningen en gereguleerde acties. Ongeveer een maand na de indiening van zijn volledig ingevulde dossier wordt de registratie bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Ter informatie: de "milieuovereenkomst betreffende de uitvoering van de terugnameplicht inzake eetbare oliën en vetten die kunnen worden gebruikt bij het frituren van voedingswaren" werd gesloten

op 28 mei 2004 tussen de Minister voor Leefmilieu en de Minister-President van het BHG enerzijds en de federaties FEDIS en FEVIA anderzijds.

De ophalers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) werden gecontacteerd door VALORFRIT, de vzw ter sturing van de overeenkomst die garandeert dat deze terugnameplicht wordt uitgevoerd, evenals de op-haling en de verwerking van deze afvalstoffen, door haar aandeel in de nuttige toepassing en de geschikte recyclage ervan te maximaliseren.

Voor meer informatie:
Mevr. A. Verbist, tel.: 02. 775 78 71

ONDERWERP	SOORT	STAND	INHOUD
Lucht	Koninklijk Besluit Federale Overheidsdienst Volksgezondheid Veiligheid van de Voedstielketen en Leefmilieu	30.06.2005 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 07.09.2005	Inzake de reductie van het gehalte aan vluchtige organische stoffen in bepaalde vernissen en verven en in producten voor het overspuiten van voertuigen , p. 44679
Energie	Koninklijk van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	16.12.2005 Verschenen in het Belgisch Staatsblad van 07.09.2005	Houdende vrijstelling van de federale bijdrage ter compensatie van de inkomstenderving van de gemeenten ingevolge de liberalisering van de elektriciteitsmarkt , p. 39159.
Water	Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	30.06.2005 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 28.09.2005	Tot vervanging van bijlage II van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 september 2001 betreffende de bescherming van het oppervlaktewater tegen de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen . Deze tekst vernietigt en vervangt degene die verschenen is in het BS nr. 274 van 7 september 2005 op de bladzijden 39161 tot 39168. BS van 28.09.05
Water	Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	09.12.2004 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 13.01.2005	Ter vervanging van bijlage II van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 september 2001 betreffend de bescherming van het oppervlaktewater tegen de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen . p. 39161.
Energie	Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering	Aanvaard bij eerste lezing	Over de startdatum voor de vrijmaking van de residentiële markt voor de levering van gas en elektriciteit.

OPLEIDING: "INITIATIE IN HET MILIEUBEHEER"

Doelgroep :

Deze 4 opleidingen staan open voor alle Brusselse organisaties en bedrijven die interesse hebben voor eco-management en proactieve milieuacties. Ze richten zich tot de interne milieuverantwoordelijken of coördinatoren, tot personen die op het terrein milieuacties opzetten en tot de verantwoordelijken van een "ecodynamische" aanpak in de organisatie.

Doelstelling :

Concreet een onderwerp inzake milieubeheer behandelen met interventies van specialisten en getuigenissen van ondernemingen die hierin ervaring hebben opgedaan. De deelnemers stimuleren om ideeën uit te wisselen over initiatieven, moeilijkheden en succesfactoren.

Programma :

- Dinsdag 9 mei 2006 van 9u00 tot 12u30
Het uitwerken van milieumanagement procedures
- Dinsdag 12 september 2006 van 9u00 tot 12u30
Het rationeel gebruik van energie, water en goederen in de onderneming
- Dinsdag 24 oktober 2006 van 9u00 tot 12u30
Het aankoopbeleid van diensten in ondernemingen - Hoe de onderaannemingen beheersen?
- Dinsdag 28 november 2006 van 9u00 tot 12u30
De sensibilisatie en betrokkenheid van het personeel

Het programma van de opleidingen vindt u op www.ibgebim.be >>
Ondernemingen

> Eco-management >> Ecodynamische label > Vormingen

Plaats :

In de lokalen van het BIM (zaal C.1.4) – Adres: Gulledele 100 in 1200 Brussel

Prijs : 50 • per persoon en per workshop (alles inbegrepen: documentatie en koffiepauze). *Deze vormingen zijn gratis voor de ondernemingen die kandidaat zijn voor het label "Ecodynamische onderneming": de inschrijvingskosten worden terugbetaald na het indienen van een kandidaatsdossier voor het Label. De gelabelde ondernemingen betalen niet.*

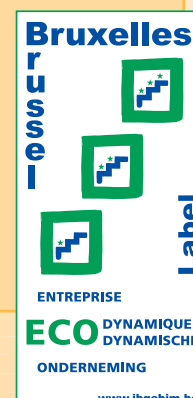
Informatie :

- Bij het BIM: Mevrouw Géraldine Delavignette – Tél. : 02/775 79 38 –
E-mail : gdl@ibgebim
- Bij ICHEC-Entreprises : Mevrouw Hélène Debie – Tél. : 02/739 38 50 –
E-mail : helene.debie@ichec.be

Inschrijvingen :

- Per e-mail : ecodyn@ibgebim.be
- Per fax : 02/775 76 21 (t.a.v. de dienst van het label "Ecodynamische onderneming")

Vormingen op initiatief van het BIM,
gecoördineerd door ICHEC-Entreprises

Repertorium van duurzame architectuur: oproep tot kandidaten

Het BIM lanceert een oproep tot kandidaten voor grote gebouwen met milieukwaliteiten. Het is de bedoeling een repertorium van duurzame architectuur in Brussel op te stellen. Deze publicatie, die eind 2006 voltooid zou moeten zijn, zal beschrijvingen van de gebouwen bevatten en verslag uitbrengen van hun milieukwaliteiten. Dankzij dit, ruim verspreide, instrument wil het BIM ecoconstructie aanmoedigen en een aantal informatie- en sensibiliseringsacties opzetten.

De oproep heeft betrekking op bestaande Brusselse gebouwen van 1000 m² en meer – ongeacht hun gebruik of bouwjaar – voor zover ze milieukwaliteiten in één van de volgende vijf domeinen bezitten: comfort en gezondheid; energie; water; constructie, materialen en leefmilieu; beheer en impact van de exploitatie.

Geïnteresseerde kandidaten worden verzocht een **kandidaatsdossier** in te dienen bij het BIM, t.a.v. mevr. Aude LENDERS, Gulledele 100 in 1200 Brussel en dat tegen uiterlijk **27 maart 2006 om 12h00**. Het typeformulier dat moet worden ingevuld om een dossier in te dienen, is beschikbaar op de webstek van het BIM www.ibgebim.be (rubriek Actualiteit) of kan worden aangevraagd op het nr. 02/775.76.39.

In een eerste fase zullen de gebouwen worden geanalyseerd door middel van een analysetabel die door het BIM werd uitgewerkt. Vervolgens zullen een aantal gebouwen worden geselecteerd door een jury die bestaat uit een twintigtal prominenten uit de bouwsector en de sector van de duurzame ontwikkeling (architecten, studie bureaus, promotoren, gebouwen-beheerders, administraties, milieuverenigingen en deskundigen op het vlak van ecoconstructie). De jury zal **beraadslagen** op **12 mei 2006**. Nadien volgt een evenement waarop de resultaten aan de pers zullen worden voorgesteld.

Ook de ontwerpers, eigenaars of beheerders van kleinere gebouwen worden overigens verzocht zich kenbaar te maken. Ze zullen niet in deze publicatie worden opgenomen, maar voor hen zullen andere communicatieacties worden opgezet.

Contacten pers :

Op zoek naar een interview of reportage ?
U wilt meer inlichtingen ? Neem contact op met :

Julie HAIRSON
tel. 02/775.79.29
Gulledele 100
1200 Brussel
jha@ibgebim.be

